

2024-07-03

Till Statsråden Jakob Forssmed och Camilla
Waltersson Grönvall, Socialdepartementet

Till Statsrådet Elisabet Svantesson,
Finansdepartementet

Vi som står bakom denna skrivelse representerar socialtjänsten i Sveriges fyra nordligaste län: Norrbotten, Västerbotten, Jämtland/Härjedalen och Västernorrland med 44 kommuner på 50 % av landets yta. Inom ramen för den regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS) sker samverkan oss emellan.

I samband med att regeringen valde att på ett mycket positivt och proaktivt sätt fördela riktade statsbidrag till omställningsarbete inför ny Socialtjänstlag för 2024 föreföll ursprungstanken vara att nyckla de 200 miljoner kronorna rakt av på befolkning. Då uppstod den situationen att vissa av kommunerna i våra län i praktiken knappt alls skulle få del av detta statsbidrag (förmodligen utifrån avrundning i räkneexemplet). Därför var det oerhört glädjande att regeringen i stället valde att fördela samma fasta summa om 650 000 kr till samtliga kommuner för förberedelsearbete.

Eftersom förslagen till den nya Socialtjänstlagen innebär att få till stånd en omfattande omställning av socialtjänsten är det nödvändigt att kunna arbeta med en ordentlig översyn av sin verksamhet. Att jobba med nuläges- och behovsanalyser och arbeta för att se på vilket sätt respektive kommun – utifrån lokala förutsättningar – behöver ställa om och justera i sin verksamhet. Frågor om att initiera tätare samverkan mellan kommuner tarvar särskild energi och blir extra relevant för de mindre kommunerna, utifrån förslag att skärpa insatser mot mer evidensbeprövade metoder. Dessutom kan det bli fråga om att utifrån sitt analysarbete på olika nivåer behöva ändra arbetssätt, lägga till eller ta bort och hitta vägar att gå från allt för mycket av reaktiva insatser till ett förebyggande arbete där dessutom hela kommunen behöver involveras. Alltså ett initialt resurskrävande arbete oavsett kommunstorlek.

Strukturerna i våra län präglas av många glesbygdskommuner, stora avstånd, glädjande tillväxt men mycket stora problem med kompetensförsörjningen och låg arbetslöshet. I denna skrivelse vill vi lyfta nödvändigheten av att säkra en reell möjlighet för varje enskild kommun att få medel för omställning och för att kunna få till stånd verkligt förändringsarbete.

Bland våra 44 kommuner har 37 kommuner mindre än 30 000 invånare och åtta av dessa mindre än 4000 invånare, endast en kommun har mer än 100 000 invånare, och de sex resterande kommunerna kan räknas som mellanstora. Ansvar och självstyre är dock oföränderliga för varje kommun, och arbetet med omställningen behöver göras oaktat kommunstorlek.

Därför vill vi vända oss direkt till regeringen med vädjan om att tillse att de större omställningsstöd som har aviserats och som även nämndes vid presskonferensen den 2 juli, inte heller nycklas rakt av på befolkning. Det är ur vår synvinkel nödvändigt att en fördelning görs med en bottenplatta som bas, som kommer alla kommuner till del oavsett storlek.

Vi vill särskilt lyfta att till exempel förslagen kring att på ett annorlunda sätt planera för insatser, skapa insatser, skärpningar kring uppföljning av verksamhet och kraven på att utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet – är särskilt utmanande i de mindre och små kommunerna, som sällan har specifika resurser för sådant arbete. Det gör att tillkommande stöd behövs för att skapa förutsättningar för att kunna åstadkomma en hållbar, välgrundad och genomtänkt omställning.

Ansatsen som delats av regeringen kring satsningen för att stimulera omställningen är mycket glädjande. För att säkerställa att socialtjänsten för alla invånare i landet kan ske på jämlika villkor, är det nödvändigt att fördelningen sker på ett sådant sätt att det blir möjligt att fortsätta arbetet som har kunnat initieras i varje enskild kommun med det första riktade statsbidraget.

Socialchefer i Norrbotten – Västerbotten – Västernorrland – Jämtland/Härjedalen

Ingela Petterson Socialchef Bjurholm	Gaby Bisping Socialchef Dorotea	Pernilla Ahlström och Kerstin Olla Grahn Verksamhetschefer Lycksele
John Olsson Socialchef Malå	Andreas Witt Socialchef Nordmaling	Hanna Mattsson Socialchef Norsjö
Jhonas Nilsson Socialchef Robertsfors	Katarzyna Wikström Förvaltningschef Skellefteå	Sara Johansson Omsorgschef Sorsele
Helena Steen Socialchef Storuman	Jenny Örnberg Socialchef Vilhelmina	Pernilla Henriksson och Karolina Lundqvist Äldreomsorgs- resp socialdirektör Umeå
Jim Lindberg Social sektorchef Vindeln	Ulrica Westerlund Socialchef Vännäs	Eva-Lena Johansson Socialchef Åsele
Veronica Svalenström Socialchef Arjeplog	Peter Öhman Socialchef Arvidsjaur	Catharina Liljeholm Socialchef Boden
Annette Viksten-Åhl Socialchef Gällivare	Suvi Järvinen-Valo Socialchef Haparanda	Maria Larson Socialchef Jokkmokk
Anna-Lena Andersson Socialchef Kalix	Veronica Fagervall Tf Socialchef Kiruna	Gabriella Sjöström Socialchef Luleå
Carin Johansson Socialchef Pajala	Eva Börjesson Öman Socialchef Piteå	Jenny Liljebäck Socialchef Övertorneå
Peter Juntti Socialchef Övertorneå	Robert Cortinovic Socialchef Älvsbyn	
Maria Östlund Avdelningschef Bergs kommun	Anda Embretzen Socialchef Härjedalens kommun	Håkan Wretling Socialchef Ragunda kommun

Anneli Valter
Socialchef Bräcke

Anna Berkestedt-Jonsson
Socialchef Krokoms

Pernilla Johansson
Socialchef Strömsund

Malin Andersson
Socialchef Åre

Robert Brandt och Erik Fredriksson
Förvaltningschefer Östersund

Ingrid Nilsson
Socialchef Härnösand

Mikael Gidlöf
Förvaltningschef Kramfors

Ann-Katrin Lundin
Socialchef Sollefteå

Johan Wikström
Socialchef Timrå

Katarina Persson
Socialchef Ånge

Kaisa Björnström
Socialchef Örnsköldsvik

Denise Wallén och Lars-Ove Johansson
Förvaltningsdirektörer Sundsvall

För kontakt med socialcheferna i respektive län, hänvisas till RSS-representanterna:

Monica Wahlström, Chef/Strateg
FoU Socialtjänst/RSS Västerbotten (Region Västerbotten)
Monica.wahlstrom@regionvasterbotten.se
Telefon: 073 061 91 31

Eva Lakso, Avdelningschef Social Velfärd
Norrbottnens kommuner
eva.lakso@kfbd.se
Telefon: 070 693 54 17

Elin Ring, Förbundsstrateg
Kommunförbundet Jämtland Härjedalen
elin.ring@kfjh.se
Telefon: 076 318 10 09

Sirpa Virtanen, Chef Socialtjänstens samverkans och stödstrukturer
Kommunförbundet Västernorrland
Sirpa.virtanen@kfvn.se
Telefon: 070 – 320 85 41